

Campus Obert

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN
Sebastià Serra i
Busquets
♦
Antoni Vives
Reus
♦
Rafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)
♦

► TEMA

Un patrimoni viu amb reptes de futur

La Serra de Tramuntana celebra 14 anys d'un reconeixement, fruit del llegat dels nostres avantpassats i l'esforç col·lectiu, destaca un paisatge únic modelat per l'enginy humà. És un motiu d'orgull que, malgrat els reptes actuals, ens impulsa a protegir el seu futur.

Catorze anys de la Declaració de Patrimoni Mundial de la Serra

♦♦ Josep Bernales *

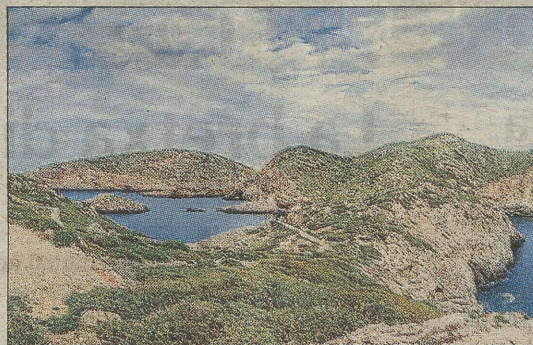

El 29 de juny de 2011 l'assemblea general de la Unesco va declarar la Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial. Aquest guardó no l'obté tothom i de totes les candidatures, poques arriben a bon port.

Els motius: els nostres avantpassats varen modelar un paisatge, fent d'un lloc inhòspit, un terreny

productiu i apte per a la vida. Una terra difícil de conrear i escassa amb aigua és transformada en un paisatge únic, equilibrat i respectuós amb el seu entorn.

Hi ha motius per celebrar. Els mallorquins estam orgullosos de la Serra i gelosos perquè es mantengui amb els seus valors culturals i naturals. La declaració ha permès que es visibilitzin les seves problemàtiques específiques i els ciutadans s'han convertit en cuidadors de la seva protecció.

Però la Serra té reptes que no es poden ajornar indefinidament com garantir la viabilitat de l'agricultura de la Serra, protegint els actors que mantenen el patrimoni viu i s'ha de fer amb un sector serveis ben dimensionat i mantenint una vigilància

Però el gran valor de la Serra és que sigui un patrimoni viu perquè així ho volen milers d'homes i dones que mantenen el seu hort, les seves marjades i s'han de situar en el centre de les accions públiques perquè la mantenen amb el seu esforç: el petit propietari que manté el seu olivar, ells són el verdader patrimoni de la Serra i, com a tals, han de poder dialogar de forma àgil i transparent amb una administració que ha de ser més permeable a les seves necessitats.

fèrria sobre l'urbanisme.

Amb urgència, s'ha d'abordar la problemàtica dels renous a la Ma10. La carretera de la Serra no pot ser un circuit de motos i per a curses. Una actuació plausible seria declarar-la zona de baixes emissions per a tots els vehicles que no siguin residents (fixes i ocasionals) o treballadors de la Serra. És un tema de decisió política.

* Cap de Servei Tècnic del Consorci Serra de Tramuntana

► TEMA

Entre la precarietat i la llibertat

El Col·legi de Periodistes de Catalunya celebra els 200 números de la seva revista 'Capçalera' amb una anàlisi profunda de la transformació del periodisme. Ens explica com la professió s'adapta als nous temps, però també s'enfronta als desafiaments que posen en qüestió el bon periodisme.

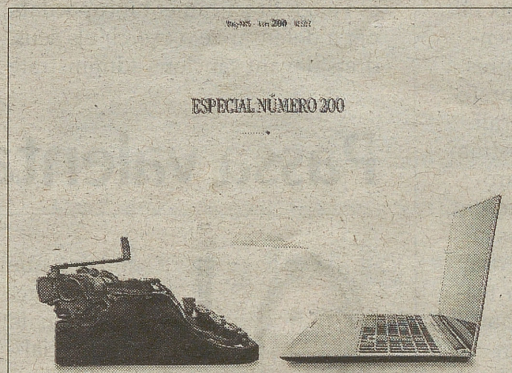
Una professió en transformació

♦♦ Josep M. Figueres *

Amb el títol 'Tan iguals, tan diferents' Capçalera, la revista mensual del Col·legi de Periodistes de Catalunya ha publicat el número 200 en el que desgrana l'evolució de la professió. Una màquina d'escriure al davant d'un ordinador portàtil. Si fos fa un segle seria un tinter amb ploma d'oca al davant d'una màquina d'escriure.

La revista, en cent pàgines a tot color, presenta una panoràmica dels lamentables canvis produïts: precarietat professional, absència de publicitat, reducció de capçaleres, lectors i temps de lectura, domini de mitjans digitals, exigència de gratuïtat, increment en joves de la informació només a les xarxes, control de la propietat de capçaleres... Aspectes que condueixen a un periodisme servil al servei del capital. Resten pocs mitjans, en paper i digital, solvents i prestigiosos, independents, crítics i amb tri-

bunes d'un molt alt nivell, de pagament. En algun cas, com Wilaweb ofereixen els continguts en obert. En conjunt el resultat és la configuració de dos públics: un minoritari, de pagament i alt nivell cultural i un segon majoritari que es conforma amb el titular i la gratuïtat. La diferència: el primer bloc coneix el perquè, els antecedents i les interpretacions i el segon menja només el què i el com dels titulars.

Del número destaca també la selecció d'entrevistes a periodistes que parlen de la professió i una excel·lent antologia dels films sobre periodisme. Actualment, els polítics (televisions regionals, llicències...) esdevenen gestors i amb els propietaris -bancs i empresaris- controlen. Els lectors, orfes, han d'optar per l'abstenció o, si poden, subscriure's a algun mitjà solvent. La independència del periodisme està en joc: per garantir i avançar en un sistema democràtic sa, ajudar a la formació de la ciutadania més enllà de l'entreteniment i el sensacionalisme. Serem a temps de tornar als orígens d'un periodisme valent, lliure, crític i amb valors?

* Universitat Autònoma de Barcelona

► TEMA

Canvia el comerç mundial amb l'era Trump 2.0

El gir proteccionista de Donald Trump marca un abans i un després en el comerç mundial. Aquestes mesures dràstiques han sacsejat els mercats i qüestionen la confiança en els Estats Units com a refugi econòmic. Sobre una nova era de redefinició de les aliances i les connexions internacionals.

S'ha acabat la globalització

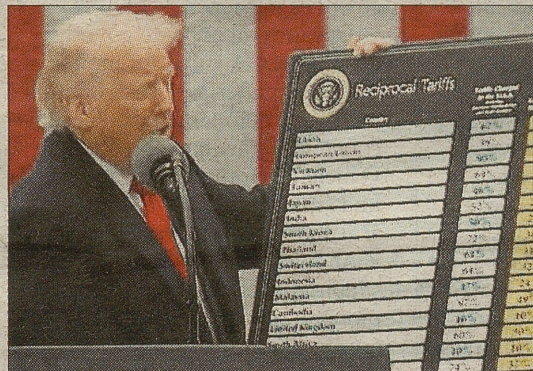
♦♦ Josep Maria Buades *

El mes d'abril de 2025 serà recordat com el moment en què Donald Trump va fer un gir copernicà en la política comercial dels Estats Units, encara avui la major potència econòmica del món (malgrat els que pensen que està en decadència). És cert que ja fa uns quants anys que el proteccionisme ha anat guanyant terreny al lliurecanisme,

amb independència d'ideologies polítiques (el demòcrata Biden va seguir l'ona del republicà Trump). Però no era d'esperar una pujada tan dràstica dels impostos d'importació i menys encara que s'aplicàs urbi et orbi, tant a aliats històrics dels nord-americans com als seus adversaris geopolítics.

Els mercats financers han acollit molt malament aquestes mesures. Abril ha estat un mes de gran volatilitat i pèrdues a la borsa, els mercats de divises i de títols de deute públic. L'estrall ha estat tan gran

que Trump ha hagut d'anunciar un ajornament de noranta dies en l'aplicació dels aranzels. Amb independència de quin sigui el final d'aquesta novel·la, quelcom de molt delicat s'ha trencat: la confiança. Els Estats Units ja no es veuen com el port segur dels inversors ni el dòlar com la moneda refugi quan venen mal dades.

El comerç internacional no s'acabarà. Des de les navegacions euro-

pees dels segles XV i XVI, tots els continents estan interconnectats amb el trànsit d'individus, mercaderies i capitals. No obstant això, el neoproteccionisme obligarà a repensar aquestes connexions i redefinir els blocs d'aliances.

És possible que els analistes del futur defineixin la globalització com un moment de la història econòmica mundial on les tesis neoliberals gaudiren d'hegemonia en les relacions mercantils. Va ser un període d'aproximadament quaranta-cinc anys, que començà amb un exactor de Hollywood fent de president dels Estats Units i acabà amb un expresentador de televisió a la Casa Blanca.

* Doctor en Història